

කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය - 2014

කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා මුදල් ජරාවහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1975 අංක 35 දරන කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය පනතේ 15 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 - 1810) වලට අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01 අනුව විශේෂ අවස්ථාවකදී හැර ආදායමින් වියදම් අඩුකර දැක්වීම නොකළයුතු වුවද තේ දළ හා මව් පඳුරු කොටස් අලෙවියෙන් සහ හත්තන පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ පාඨමාලා පැවැත්වීමෙන් ලැබී තිබුණු ආදායම් හා වියදම් වෙන් වෙන්ව දක්වනු වෙනුවට ශුද්ධ ප්‍රතිඵලය පමණක් දක්වා තිබුණි. තවද එකතුව රු.4,162,477 ක් වූ විවිධ ආදායමින් රු.2,331,811 ක් එනම් සියයට 56 ක් වර්ගීකරණයකින් තොරව විවිධ ආදායම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 03 අනුව තේ කම්හල් ජාලය පුළුල් කිරීම සඳහා 1998 – 2001 කාලපරිච්ඡේදය තුළ ලැබී තිබුණු රු. 93,610,309 ක රජයේ ප්‍රදානය නිවැරදිව ගැලපීම් නොකිරීම නිසා ගිණුම්වලින් ඉදිරියට ගෙනවිත් තිබුණු අතර එය අනිත්‍යයෝගීව ගැලපුම් නොකර විලම්භිත ආදායමක් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

(අ) සේවක පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(i) සේවකයන්ගේ සේවා කාලය වසරක් සම්පූර්ණ වූ පසු සේවක පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන ඇතිකිරීම ආරම්භ කළ යුතු වුවද සේවකයාගේ සේවා කාලයේ 6 වෙනි වර්ෂය ආරම්භයේදී සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදනය ඇතිකිරීම අධිකාරියේ ප්‍රතිපත්තිය වීම හේතුවෙන් ප්‍රතිපාදනය ඇතිකරන වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට අසාමාන්‍ය බලපෑමක් ඇතිවිය හැකිවුවද අධිකාරිය විසින් ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වී නොතිබුණි.

(ii) අධිකාරියේ ප්‍රතිපත්තිය සේවා කාලයේ 6 වෙනි වර්ෂය ආරම්භයේ සේවක පාරිතෝෂික ගෙවීම් සඳහා සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදනය ඇතිකිරීම වුවත් මාතර, හත්තන හා රත්නපුර ප්‍රාදේශීය කාර්යාල විසින් සේවා කාලයේ 5 වෙනි වර්ෂයේ සිට වර්ෂ 05 ක සම්පූර්ණ කාලය සඳහා ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල තේ දළ අලෙවියෙන් හා මව්පසුරු වල රිකිලි අලෙවියෙන් ලද ආදායම් පිළිවෙලින් රු. 2,296,929 ක් හා රු. 1,451,142 ක් ගිණුම්ගත කර තිබුණු නමුත් එම වගාවන්හි තේ පසුරුවල හා මව්පසුරු වල වටිනාකම ප්‍රාග්ධනික කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) අධිකාරිය සතු මෝටර් වාහන හැර, වර්තමානයේ ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී ඇති ජංගම නොවන වත්කම්වල සාධාරණ අගය පෙන්වුම් කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යාගණනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.4 පැහැදිලි නොකල වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට සේවක ණය හා අත්තිකාරම් ගිණුම් 05 ක සහ ණයහිමි ගිණුම් 02 ක ලෙජර් ශේෂ ඊට අදාළ උපලේඛන සමග සැසඳීමේදී රු.898,423 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබූ රු.39,498,038 ක් වූ ගොඩනැගිලි පිරිවැය ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ රු.40,602,444 ක් ලෙස දක්වා තිබීමෙන් රු.1,104,406 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු.9,189,862 ක් හා රු.34,873,648 ක් වූ හත්තන පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වටිනාකම් භාණ්ඩ සමීක්ෂණ මණ්ඩල වාර්තාවලට අනුව පිළිවෙලින් රු.7,170,987 ක් හා රු.34,542,475 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි වල රු.2,350,048 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

විස්තරය	මුදල	ඉදිරිපත් නොවූ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු.	
නැවත උපලේඛනගත කළ මෝටර් වාහන ණය	7,688,482	උපලේඛන හා වෙනත් ආධාරක ලියකියවිලි
තේ පරීක්ෂකවරුන් / ව්‍යාපෘති නිලධාරීන් සඳහා ලබාදුන් යතුරු පැදි ණය	8,780,927	- එම-

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වසර 05 ඉක්මවූ ණයගැති වටිනාකම රු.34,465,672 ක් හා ණයහිමි වටිනාකම රු.3,057,868 ක් වූ අතර ඒවා නිරවුල් කිරීමට හෝ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.4 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති, රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ
තීරණවලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) (i) 1975 අංක 35 දරන කුඩා තේ
වතු සංවර්ධන අධිකාරිය
පනතේ 14 වන වගන්තිය

අධිකාරියේ පනතේ කාර්යයන්වල ඇතුළත් දැනට තේ
කර්මාන්තශාලා වලට අදාළ කාර්යයන් අධිකාරිය විසින්
සිදු නොකරන බැවින් පනත සංශෝධනය කර ගැනීමට
කටයුතු කර නොතිබුණි.

පනත සංශෝධනය කිරීමට දැනටමත් වැවිලි කර්මාන්ත
අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර ඇති අතර, අමාත්‍යාංශය
විසින් නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර
ඇති බව මේ සම්බන්ධයෙන් සභාපතිවරයා විසින් මා වෙත
වාර්තා කර ඇත.

(ii) 2003 අංක 34 දරන කුඩා තේ
වතු සංවර්ධන අධිකාරිය
සංශෝධන පනත
(2) (ආ) (ii) හා (iv) වගන්ති

සමාජිකයින් 13 කින් යුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සඳහා
සමාජිකයින් දෙදෙනෙකු පත් කර නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
අධිකාරියේ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් රු. මිලියන 106.11 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපිත ඉකුත්
වර්ෂයේ උභයතාවය රු. මිලියන 207.48 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත
වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 313.59 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. ඒකාබද්ධ අරමුදලින්
ලබාදුන් ප්‍රතිපාදනය රු.මිලියන 229.93 කින් වැඩිවීම හා සංවර්ධන වියදම රු.මිලියන 94.95 කින්
අඩුවීම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 අධිකාරියට එරෙහිව හෝ අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

අධිකාරියට එරෙහිව සේවකයින් 04 දෙනෙකු විසින් එකතුව රු.3,115,116 ක් වන්දි ඉල්ලා
අධිකරණවල නඩු පවරා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 තේ නිෂ්පාදනය සඳහා කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ දායකත්වය

විගණනයට ලබා ගත හැකි වූ තොරතුරුවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු තේ
නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 338.03 ක් වූ අතර ඒ සඳහා කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ දායකත්වය
කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 247.38 ක් හෙවත් සියයට 73.18 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂය තුළදී ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු
තේ නිෂ්පාදනය කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 340.22 ක් වූ අතර ඒ සඳහා කුඩා තේ වතු හිමියන්ගේ දායකත්වය

කිලෝග්‍රෑම් මිලියන 244.30 ක් හෙවත් සියයට 71.81 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා කුඩා තේ හිමියන්ගේ දායකත්වය සියයට 1.37 කින් වැඩිවී තිබුණි.

4.1.2 තේ වගා සංවර්ධන ආධාර

ඉදිරිපත් කරන ලද අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව අනුව, තේ නැවත වගා කිරීම හා නව වගා කිරීම් සඳහා සහනාධාර ලබාදීම, ව්‍යාප්ත සේවා සැපයීම, සමාජ සංවර්ධනය සහ ආයතනික ශක්තිමත් කිරීම වැනි සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. මිලියන 345.1 ක සහනාධාර මුදලක් ලබා දී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂ 04 හි වගා සංවර්ධන පිරිවැය හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැය පහත දැක්වේ.

	2014	2013	2012	2011	2010
සංවර්ධන පිරිවැය (රු. මිලියන)	345.1	440.0	276.3	208.0	189.2
ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැය (රු. මිලියන)	252.8	238.5	233.5	218.5	205.4
සංවර්ධන පිරිවැය රු. 1 කට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැය	0.73	0.54	0.85	1.05	1.08

ඉහත සඳහන් තොරතුරු වලට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංවර්ධන පිරිවැය ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු.මිලියන 94.9 කින් පහත වැටී තිබුණු අතර, සංවර්ධන පිරිවැය රුපියල් එකකට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පිරිවැයද ඉකුත් වර්ෂය හා සැසඳීමේදී රු.0.19 කින් වැඩි වී තිබුණි.

(ආ) ජාතික අවශ්‍යතාවයට අනුව, උපරිම ඵලදාව ලබාගැනීමට සහ තේ ඉඩම් නඩත්තු කිරීමට වාර්ෂිකව හෙක්ටයාර් 2,300 ක් නැවත වගා කළ යුතු වුවද ලබා ගත හැකිවූ තොරතුරුවලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ හෙක්ටයාර් 720 ක් පමණක් නැවත වගා කර තිබුණු අතර එය හෙක්ටයාර් 116,492 ක් වූ මුළු පරිණත තේ ඉඩම් වලින් සියයට 0.62 ක් නියෝජනය විය. මෙම පරිණත තේ වගාවෙන් හෙක්ටයාර් 21,613 ක් වර්ෂ 25 ඉක්මවූ වගාවන් බැවින් එම මුළු වගා ප්‍රමාණයම නැවත වගාව සඳහා යොමු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සංගණන තොරතුරු මඟින් පෙන්වා දී තිබුණි.

(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ තේ නැවත වගාව සඳහා ලබාදී තිබූ සහනාධාර ප්‍රමාණය රු.මිලියන 258.09 ක් වූ අතර එය අපේක්ෂිත රු.මිලියන 391.75 ක සහනාධාර මුදලින් සියයට 65.88 ක් විය.

4.1.3 හෝග පුනරුත්ථාපනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) තේ වගා සඳහා නිර්දේශිත ක්‍රම අනුගමනය කර පැල මිලියන 0.8 ක් සිටුවීම ඉලක්ක කර තිබුණද වර්ෂය තුළ සිටුවා තිබුණේ පැල මිලියන 0.271 ක් එනම් ඉලක්ක ගත ප්‍රමාණයෙන් සියයට 34 ක් පමණක් විය.

(ආ) හෝග පුනරුත්ථාපනය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 17.5 ක වගා ආධාර ලබාදීමට අපේක්ෂා කර තිබුණද ලබා දී තිබුණේ රු.මිලියන 5.9 ක් එනම් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයෙන් සියයට 44 ක් පමණි. තවද මේ සඳහා නිකුත් කිරීමට අපේක්ෂා කළ සහනාධාර ලබාදීමේ අවසර පත්‍ර සංඛ්‍යාව 2,089 ක්ව තිබියදී නිකුත් කිරීමට හැකි වී තිබුණේ අවසර පත්‍ර 1,498 ක් පමණක් විය.

4.1.4 තේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වක්‍රීය ණය අරමුදල

සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාවට අනුව මහ බැංකුව SDR මිලියන 15.4 ක් වෙන්කර කුඩා තේ වතු අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා ඇති කර තිබූ වක්‍රීය අරමුදලෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ණය මුදල් සපයා තිබුණේ තේ නැවත වගාව සඳහා අයදුම්කරුවන් 20 කට හා වාණිජ පැල තවත් සඳහා අයදුම්කරුවන් 02 දෙනෙකුට පමණි.

4.1.5. ආයතනික පැළ තවත්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ තේ පැළ තවත් 08 ක මෙහෙයුම් වල ප්‍රතිඵලය රු. 52,154 ක ශුද්ධ අතිරික්තයක් වූ අතර එයට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ශුද්ධ අතිරික්තය රු.167,217 ක් වූයෙන් අතිරික්තය රු. 115,063 කින් අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පැළ තවත්වල දළ ලාභ අනුපාතිකය සියයට 0.6 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අනුපාතිකය සියයට 2.3 ක් විය.
- (ඇ) කිස්පතේ පැළ තවතෙන් අඛණ්ඩව පාඩු ලබා තිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ හා ඉකුත් වර්ෂය තුළ පිළිවෙලින් රු.206,540 ක් හා රු. 232,174 ක් වූ පාඩු සිදුවී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පැළ තවත් 07 ක මැරී තිබුණු පැළ සංඛ්‍යාව 150,754 ක්වූ අතර එය මුළු පැළ සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 10 ක් විය. රහතුන්ගොඩ, හිඟුල්ඔය හා වෝගන් යන පැළ තවත්වල මැරුණු පැළ සංඛ්‍යාව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අසාමාන්‍ය ලෙස වැඩි වී තිබුණි.

4.1.6 ව්‍යාපෘති ආධාර උපයෝජනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) දිවිනැගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ලද රු. 19,880,000 කින් නව තේ වගාව හා නැවත වගාව, ගම්මිරිස් වගාව, තේ ඉඩම්වල පාළු සිටුවීම යන සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 8 කට නිකුත් කරන ලද මුදලින් රු.7,070,800 ක්ද ප්‍රධාන කාර්යාලයේ රඳවාගත් මුදලින් රු.6,211,877 ක්ද අදාළ කාර්යයන් සඳහා නොයොදවා ඉතිරි කර තිබුණි.
- (ආ) දිවිනැගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දිස්ත්‍රික්ක 8 ක වගාකරුවන්ට නව තේ වගාව හා නැවත වගාව, ගම්මිරිස් වගාව හා තේ වගාව තුළ පාළු සිටුවීම යන සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා අපේක්ෂිත මූල්‍යාධාර ප්‍රමාණය රු. 21,608,880 ක් වූ අතර සත්‍ය වශයෙන් ලබාදුන් මූල්‍යාධාර ප්‍රමාණය රු.12,943,456 ක් විය. එය සියයට 25 සිට සියයට 66 දක්වා පරාසයක විය.
- (ඇ) පාංශු ආධාර ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලැබී තිබුණු රු.357,725,510 ක මුදලින් රු.18,297,791 ක් අදාළ කාර්යය සඳහා භාවිතා නොකර ප්‍රධාන කාර්යාලය හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල ඉතිරි වී තිබුණි.
- (ඈ) අඩු ආදායම්ලාභී කාන්තාවන් සඳහා වූ තේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා කළුතර ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට ලබා දී තිබුණු රු. 348,000 ක් වර්ෂය අවසානය දක්වාම අදාළ කාර්යයට නොයොදවා තිබුණු අතර එම මුදල ගෙවිය යුතු ලෙස වෙනත් ණයහිමියෝ යටතේ දක්වා තිබුණි.

4.2 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රාදේශීය කාර්යාල 04 ක සේවක නිවාස හා තේ ඉඩම් ඇතුළුව පිළිවෙලින් රු.23,161,486 ක් හා රු.55,302,611 ක් වටිනා ඉඩම් හා ගොඩනැගිලිවල අයිතිය සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාම අධිකාරිය වෙත පවරා ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) ගාල්ල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයට අයත් වලඟන්දුව උපකාර්යාලය, පැලඟවන හා අක්මිමන මව් වගා ව්‍යාප්ති මධ්‍යස්ථානය ආදිය අධිකාරියට පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙනු

2014 නොවැම්බර් 12 දින අරලියගහ මන්දිරයේදී පවත්වනලද තේ ගොවි හමුවක් වෙනුවෙන් රු.5,908,811 ක් වැය කර තිබීම විගණනයේදී මතභේදයට තුඩුදෙන කරුණක් විය.

4.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

අධිකාරිය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුවලට අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 422 ක් වූ අතර, තථ්‍ය සංඛ්‍යාව කොන්ත්‍රාත් පදනම මත බඳවාගත් ප්‍රාථමික මට්ටමේ තනතුරු 06 ක්ද ඇතුළුව 430 ක් විය. එදිනට අධිකාරියේ තනතුරු 53 ක් අතිරික්තව පැවති අතර තනතුරු 51 ක පුරප්පාඩුද පැවතුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට පුරප්පාඩු වූ තනතුරු අතර නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (සංවර්ධන), කළමනාකරු (මානව සම්පත් හා පරිපාලන), කළමනාකරු(සංවර්ධන), කළමනාකරු(පුහුණු) ඇතුළත්ව තිබුණි.
- (ආ) 2014/10 රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය අනුව දින 180 සම්පූර්ණ කර ඇති සේවකයින් 22 ක් ස්ථිර කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අතිරික්ත සේවක සංඛ්‍යාව 53 ක් විය.
- (ඇ) විගණනය වෙත ලබාදී තිබූ තොරතුරු අනුව එලදායී ව්‍යාප්ති සේවාවක් සඳහා තිබියයුතු ව්‍යාප්ති කාරක හා තේ ගොවි අනුපාතිකය 1:1000 ක් පමණ විය යුතු වුවද තේ පරීක්ෂක/ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් 26 ක් සඳහා පැවති පුරප්පාඩු හේතුවෙන් ඉකුත් වර්ෂයේ 1:2730 ක් ව පැවති මෙම අනුපාතය සමාලෝචිත වර්ෂයේ 1:2736 දක්වා වැඩි වී තිබුණි.

4.5 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

නිලධාරියකුට අධිකාරියේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයේ නොමැති තනතුරක වැඩ බැලීම සඳහා පත්කර දීමනා ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් 2014 නොවැම්බර් 19 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභා රැස්වීමේදී සාකච්ඡාවට භාජනය වූ අතර ඔහු සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් හා පරිපාලන) තනතුරේ වැඩ බැලීමට පත් කිරීම සහ බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියට අනුකූල නොවන ලෙස දීමනා ගෙවීම පිළිබඳ අවශ්‍ය නිවැරදි ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්නා ලෙස ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීට සහ ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නියෝගයක්ද දී තිබුණි. කෙසේ වුවද විගණන දිනය වූ 2015 අගෝස්තු 14 දින දක්වාම එම නියෝගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අධිකාරිය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත හා තථ්‍ය සංඛ්‍යා අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනමය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

5.2 විගණන කමිටු

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක PED/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 7.4.1 වගන්තිය අනුව අවම වශයෙන් මාස 03 කට වරක් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර 03 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින් වර අධිකාරියේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

- (අ) ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ශේෂ
- (ආ) මුදල් පාලනය හා බැංකු සැසඳුම්
- (ඇ) සහනාධාර ගෙවීම්
- (ඈ) ණය හා අත්තිකාරම් ගෙවීම් සහ අයකර ගැනීම්
- (ඉ) වත්කම් කළමනාකරණය